

Handläggare
Kristofer Jervinge

Ert diarienumr.: Fi2024/01460

Remissinstans
Finansdepartementet

Remissvar avseende – Staten och kommunsektorn – samverkan, självstyrelse, styrning (SOU 2024:43)

Offentliganställdas Förhandlingsråd (OFR) har valt att lämna synpunkter på *Staten och kommunsektorn – samverkan, självstyrelse, styrning (SOU 2024:43)* i de delar där våra medlemsförbund – förbundsområde Läkare undantaget, där Sveriges läkarförbunds egna yttrande svarar för detta område - uttryckt en gemensam uppfattning.

Bakgrund

Utredningens uppdrag har varit att kartlägga och analysera statens former för samverkan och dialog med kommuner och regioner. En uppgift har varit att bedöma om nuvarande former är lämpliga och tillräckliga eller om det finns behov av nya former för samverkan så väl i normala tider som vid frestida kriser.

I utredningen föreslås en ny typ av samverkan för KR-sektorn med staten – bland annat då utredningen funnit att överenskommelser med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är olämpliga och bör ersättas – i form av olika dialogfora, en utökad roll för länsstyrelserna (i att kanalisera information genom inrättande av regionala råd), en regionalisering av Socialstyrelsen, en utvecklad samverkan mellan staten och regionerna genom samverkansregionerna, en utredning i särskild ordning kring handlingsoffentlighet hos SKR samt slutligen en formaliserad ordning för överläggningar mellan regeringen och kommunsektorn.

De lagförslag som läggs fram i utredningen föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Ingång till OFRs remissvar

Ett av OFRs medlemsförbund – Sveriges läkarförbund – är remissinstans för denna utredning. OFR har inom kommuner och regioner fyra olika förbundsområden: Lärare, Allmän kommunal verksamhet, Hälso- och sjukvård samt Läkare. OFR vill därmed först uttrycka att Sveriges läkarförbunds eget remissvar därmed täcker in OFRs förhandlingsområde Läkare. Vårdförbundets egna remissvar täcker å sin sida in OFRs förhandlingsområde Hälso- och sjukvård.

Detta remissvar å sin sida uttrycker de delar i utredningen där OFRs övriga förbund inom kommuner och regioner har landat i en gemensam uppfattning. OFR vill även påtala att det med tanke på utredningens uppdrag hade varit lämpligt att remittera detta betänkande direkt till fler arbetstagarorganisationer, inte minst OFR.

OFR har i sitt remissvar valt att fokusera på de delar av utredningen som rör samverkan, självstyrelse och styrning i de delar där våra medlemsförbund – förbundsområde Läkare och Hälso- och sjukvård som sagt undantagna, där förbundens egna yttranden svarar för dessa områden - uttryckt en gemensam uppfattning.

Sveriges Lärare har även lämnat ett eget remissyttrande. Som en uppdragsstyrd förhandlingsorganisation, som samverkar och samarbetar för medlemsförbunden i gemensamma frågor, har OFR inte en uppfattning vad gäller skolväsendets huvudmannaskap. Däremot ställer vi oss till fullo bakom Sveriges Lärares resonemang kring att den samverkan som finns inom skolområdet inte är tillfyllest likt inom flera andra områden i kommuner och regioner. Vidare ställer OFR sig också bakom Sveriges Lärares avslutande stycke i deras remissvar kring att handlingsoffentlighet bör gälla hos SKR, vilket vi återkommer till här nedan i vårt yttrande under punkten 12.4.3.

OFRs inspel kring avsnitt 12.3.1 Regionalisering av Socialstyrelsen – ett sätt för staten att bättre kunna samverka med och stödja regionerna

Utredningens bedömning: Socialstyrelsens roll i samverkan mellan staten och huvudmännen bör stärkas. Det kan ske genom att Socialstyrelsen i större utsträckning får stödjande uppdrag samt genom inrättande av regionala myndighetskontor.

Utredningens förslag: Regeringen bör uppdra åt Socialstyrelsen att utreda bildandet av en regional organisation för myndigheten. En regional närvaro i landets sex samverkansregioner skulle förbättra Socialstyrelsens och statens möjligheter till samverkan direkt med kommuner och regioner.

OFRs kommentar: OFR delar utredningens bedömning och tillstyrker förslaget att regeringen bör uppdra åt Socialstyrelsen att utreda bildandet av en regional organisation för myndigheten. I ett sådant uppdrag bör man dock inte begränsa direktivet till att endast titta på lösningen med de sex samverkansregionerna. Det viktiga blir att utreda Socialstyrelsens organisation framåt, för att säkerställa att förändringen uppfyller ändamålen.

För helt oavsett hur Socialstyrelsen kommer att vara organiserad framöver delar OFR utredningens bild av att myndighetens roll behöver stärkas och bli mer stödjande. Kunskapsspridning som nämns är viktigt likt att Socialstyrelsen till exempel ska kunna ta fram nationella planer inom olika områden framöver, men även en mer aktiv kunskapsinhämtning. En annan sak som talar starkt för att Socialstyrelsens stödjande samt samverkande funktion behöver stärkas är att en ny socialtjänstlag planeras träda i kraft 1 juli 2025.

OFRs inspel kring avsnitt 12.4.3 Handlingsoffentlighet bör gälla hos SKR men den närmare regleringen behöver utredas

Utredningens bedömning: Det som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar hos myndigheter ska i tillämpliga delar gälla handlingar hos SKR.

Utredningens förslag: Införande av handlingsoffentlighet i SKR:s verksamhet bör utredas i särskild ordning.

OFRs kommentar: OFR delar utredningens bedömning och tillstyrker förslaget att ett införande av handlingsoffentlighet i SKR:s verksamhet bör utredas i särskild ordning. Givet att SKR hanterar offentliga medel och uppdrag – inom ramen för överenskommelser – finns det ett behov av ökad insyn och transparens. Allmänheten, berörda intressenter och media bör ha möjlighet att ta del av handlingar samt att följa offentliga medel och uppdrag.

Beslut

Detta yttrande är berett av Kristofer Jervinge, utredare, mot bakgrund av underlag från OFRs medlemsförbund. Det är fastställt efter beslut av OFRs ordförande Lars Fresker, i samråd med kanslichef Eva Fagerberg.

Stockholm dag som ovan

Undertecknas av

Lars Fresker,

Ordförande, Offentliganställdas Förhandlingsråd

Medlemmar i Offentliganställdas Förhandlingsråd (OFR)

Sveriges Lärare, Vision, Vårdförbundet, Fackförbundet ST, Akademikerförbundet SSR, Sveriges läkarförbund, Ledarna, Polisförbundet, Officersförbundet, Försvarsförbundet, TULL-KUST, Förbundet Reservofficerarna och Fackförbundet Scen & Film.

Offentliganställdas Förhandlingsråd (OFR) är en uppdragsstyrd förhandlingsorganisation som samlar tretton fackförbund inom offentlig sektor. Inom OFR samverkar och samarbetar förbunden i gemensamma frågor med ömsesidig respekt samtidigt som de behåller en stark självständighet. Tillsammans skapar vi goda villkor och trygghet som utvecklar offentlig sektor. Våra samverkansområden är pension, försäkring, omställning, arbetsmiljö, lönestatistik och offentlig sektors utveckling. OFRs medlemsförbund representerar tillsammans nära 571 000 medlemmar anställda i kommun, region och stat.

Outlook

OFRs remissvar avseende ert dnr: Fi2024/01460

Från Kristofer Jervinge <kristofer.jervinge@ofr.se>

Datum Tor 2024-12-12 19:36

Till fi.remissvar@regeringskansliet.se <fi.remissvar@regeringskansliet.se>

Kopia fi.ofa.k.remisser@regeringskansliet.se <fi.ofa.k.remisser@regeringskansliet.se>

 2 bifogade filer (2 MB)

OFRs remissvar avseende Staten och kommunsektorn – samverkan, självstyrelse, styrning_20241212.pdf; OFRs remissvar avseende Staten och kommunsektorn – samverkan, självstyrelse, styrning_20241212.docx;

Hej,

Bifogar remissvar från Offentliganställdas Förhandlingsråd (OFR) i Word- och Pdf-format avseende Staten och kommunsektorn – samverkan, självstyrelse, styrning (SOU 2024:43), ert dnr: Fi2024/01460.

Jag har dessvärre inte möjlighet att se om Pdf-dokumentet uppfyller kraven om tillgänglighet i nuläget, då jag sitter på en dator just nu som saknar denna funktion. Kontakta gärna mig om det är så att dokumentet inte fungerar i dessa delar, så ska jag se till att fixa en version som uppfyller tillgänglighetskraven.

Förutom vårt bifogade remissvar så vill jag i detta mejl göra ett tillägg som jag också vill bifoga med svaret. Ett av OFRs medlemsförbund, fackförbundet Vision, har nämligen givit mig ett medskick som man vill ska medfölja vårt yttrande vad avser kapitel 12.3.1 Regionalisering av Socialstyrelsen – ett sätt för staten att bättre kunna samverka med och stödja regionerna i utredningen. Yttrandet är enligt följande:

Förslaget att Socialstyrelsen själva ska utreda en regional organisering, är inte klockrent. Ska det utredas bör det nog göras genom att staten tillsätter en utredning för att allsidigt belysa frågan och näraliggande frågor. Exempel på närliggande frågor är relation till de regionala samverkans- och stödstrukturerna (RSS) och det så kallade Partnerskapet mellan RSS, Socialstyrelsen och SKR samt i relation till länsstyrelserna som till viss del har ett kunskapsstödjande uppdrag.

OFR önskar att detta tillägg ovan noteras i relation till vårt remissvar och i den fortsatta remisshanteringen, då vårt medlemsförbund Vision som sagt anser att detta är viktigt att understryka/framhålla.

Med vänlig hälsning

Kristofer Jervinge

Utredare

Offentliganställdas Förhandlingsråd (OFR)

073 – 059 93 82 | kristofer.jervinge@ofr.se

www.ofr.se